

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Milana Chmelíčka a soudkyň JUDr. Ivy Březinové a Mgr. Dity Staňkové v právní věci

žalobců: **a/ Pavel S.**, narozený xxx
bytem xxx
 b/ Alena S., narozená xxx
bytem xxx
 c/ Rudolf M., narozený xxx
bytem xxx
 d/ Eva M., narozená xxx
bytem xxx
 e/ David Č., narozený xxx
bytem xxx
 f/ Marika D., narozená xxx
bytem xxx
 g/ Tamara D., narozená xxx
bytem xxx
 h/ Martina K., narozená xxx
bytem xxx

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Hradová

ch/ Tomáš H., narozený xxx

bytem xxx

i/ Jakub P., narozený xxx

bytem xxx

j/ Alena H., narozená xxx

bytem xxx

všichni zastoupeni advokátem JUDr. Robertem Jehne
sídlem Praha 1, Washingtonova 1567/25

proti

žalované: **České aerolinie, a. s.**, IČ 45795908
sídlem Praha 6, Jana Kašpara 1069/1
zastoupená advokátem JUDr. Jiřím Horníkem, LL.M.
sídlem Praha 1, Jungmannova 745/24

o 6 600 EURO s příslušenstvím

o odvolání žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 12. 1. 2016, č. j. 10 C 272/2014-112, po zrušení rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 4. 2016 č. j. 16 Co 141/2016 - 140 nálezem Ústavního soudu ze dne 31. 10. 2017, sp. zn. I. ÚS 2265/16 a po vydání rozsudku Soudního dvora EU ze dne 11. 7. 2019 sp. zn. C – 502/18, kterým bylo rozhodnuto o předběžné otázce položené Městským soudem v Praze v tomto řízení,

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně **se potvrzuje.**
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobcům náklady odvolacího řízení ve výši 115 898 Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce žalobců.
- III. Žalovaná je povinna nahradit státu náklady odvolacího řízení ve výši 6 330 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Hradová

1. Napadeným rozsudkem soud I. stupně uložil žalované povinnost zaplatit každému z žalobců částku 600 Eur do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok I.), dále žalované uložil i povinnost nahradit žalobcům náklady řízení ve výši 167 213,52 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce žalobců (výrok II.).
2. Každý z žalobců se domáhal zaplacení předmětné částky jako paušalizované náhrady dle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 (dále též jen Nařízení). Újma každému z žalobců měla dle žaloby vzniknout při zpoždění jejich letu dne 16. 1. 2014 z Prahy přes Abú Dhabí do Bangkoku.
3. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby. Namítala, že její letadlo doletělo se žalobci do Abú Dhabí včas, zpoždění vzniklo až při navazujícím letu z Abú Dhabí do Bangkoku, který zajišťovala společnost ETIHAD Airways. Ve vztahu k letu, na kterém vzniklo zpoždění, tedy žalovaná nebyla provozujícím leteckým dopravcem a za zpoždění neodpovídá.
4. Skutkové okolnosti věci byly mezi účastníky nesporné, soud je zjistil z letenek, písemné komunikace mezi účastníky i výpisy z obchodního rejstříku i aplikace Great Circle Mapper. Soud tedy vzal za prokázané, že žalovaná je leteckým dopravcem s platným provozním povolením, uděleným členským státem EU v souladu s Nařízením Rady (EHS) č. 2407/92 ze dne 23. 7. 1992. Všichni žalobci byli cestujícími letu z Prahy do Bangkoku s mezipřistáním v Abú Dhabí, když jim žalovanou byly vystaveny letenky na den 16. 1. 2014 pro let s kódem OK 350 z Prahy do Abú Dhabí a pro let ze dne 17. 1. 2014 pro let s kódem OK 3172 z Abú Dhabí do Bangkoku. Let z Prahy do Abú Dhabí byl proveden 17. 1. 2014 dle plánu, žalobci přiletěli do Abú Dhabí v 5 hodin 24 minut, plánovaný přilet byl v 6 hodin 05 minut. Druhou část letu zajišťovala společnost Etihad Airways, který není dopravcem společenství, namísto odletu z Abú Dhabí dne 17. 1. 2014 v 10,40 hod. odlétlo letadlo až dne 17. 1. 2014 v 19,19 hod. a do Bangkoku přiletělo 18. 1. 2014 v 3,53 hod., let z Prahy do Bangkoku v délce 8 606 km tak byl opožděn o 488 minut.
5. Takto zjištěný skutkový stav hodnotil soud I. stupně dle Nařízení, když vyšel z toho, že dle čl. 288 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen i SF EU) má toto nařízení obecnou působnost, je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech. Při právním hodnocení soud i vyšel z rozsudku Soudního dvora Evropské unie (dále též jen SD EU) ve věci sp. zn. C-402/07 a C-432/07, kde SD EU na položenou předběžnou otázku vyslovil závěr, že cestující, jejichž let byl zrušen a cestující, jejichž let byl zpožděn o tři nebo více hodin při příletu, utrpí podobnou újmu sestávající ze ztráty času a pro uplatnění nároku na náhradu škody dle čl. 7 Nařízení se tedy nacházejí ve srovnatelných situacích. Při právním hodnocení soud I. stupně rovněž vyšel ze závěru rozsudku SD EU ve věci sp. zn. C-11/11 dle jehož závěrů je u letů s mezipřistáním rozhodující zpoždění dosažené až při příletu na cílové letiště, od zpoždění při příletu na cílové letiště se i odvíjí právo na náhradu škody dle čl. 7 Nařízení, zpoždění při odletu z mezipřistání není rozhodné.
6. Soud uzavřel, že žalovaná jako dopravce Společenství ve smyslu čl. 2 písm. c) Nařízení odpovídá za škody, která vznikla žalobcům jako cestujícím, kteří odletěli z letiště umístěného na území členského státu (čl. 3 odst. 1 Nařízení) a na cílové letiště přiletěli se zpožděním přesahujícím tři hodiny. Není přitom rozhodné, že let z Abú Dhabí do Bangkoku žalovaná neprovozovala, když dle čl. 3 odst. 5 Nařízení je dána odpovědnost žalované provozující prvý úsek letu jako smluvního dopravce, neboť společnost Etihad Airways jednala v zastoupení žalované, jež uzavřela smlouvu s žalobci. Jednání společnosti Etihad Airways tedy jde na účet žalované. Důvodný je uplatněný nárok i ohledně výše, když požadovaná částka odpovídá skutečnosti, že let byl delší než 1 500 km (čl. 7 odst. 1 písm. c/ Nařízení).

7. Soud I. stupně tedy žalobě zcela vyhověl. O nákladech řízení rozhodl soud dle § 142 odst. 1 občanského soudního řádu (dále jen o. s. ř.) dle úspěchu ve věci, když výpočet těchto nákladů uvedl v odůvodnění svého rozsudku.
8. Proti tomuto rozsudku podala odvolání žalovaná. Namítala, že soud I. stupně věc posoudil po právní stránce chybně, když nařízení (ES) č. 261/2004 ve vztahu k žalované aplikoval i na situaci, kdy ke zpoždění letu došlo až po mezipřistání při dalším letu, který ale již nebyl provozován dopravcem Společenství, ale společností ETIHAD Airways, tedy dopravcem z území Spojených arabských emirátů. Do Abú Dhabí provedla žalovaná mezipřistání včas, dokonce s předstihem, a není zde rozhodné, že i po mezipřistání bylo pokračováno na cílové letiště dle letenky vystavené žalovanou. Naopak je rozhodné, že po mezipřistání byl let provozován v rámci codesharingu jiným leteckým dopravcem. Tento závěr odpovídá i právnímu názoru vyslovenému v předloženém rozsudku okresního soudu v Paříži, stanovisku Úřadu pro civilní letectví a zejména rozhodnutí Soudního dvora EU sp. zn. C-173/07, z něhož odvolatelka dovozovala, že nařízení č. 261/2004 (ES) nelze použít pro incident na přípojném letu z území třetího státu, který není operován dopravcem Společenství, kdy byla přeprava započata na území členského státu. Soud I. stupně si naopak vyložil rozsudek Soudního dvora EU C-11/11 chybně, když dovodil, že i v případě mezipřistání se jedná o jediný let. Žalovaná výslovně napadla i výrok o nákladech řízení s tím, že se ve skutečnosti jedná o formulářovou žalobu, nelze tedy mechanicky násobit provedené úkony, navíc všechny přiznané úkony nebyly úkony právní pomoci v dané věci účelné. Uváděla, že právní zástupce žalobců žalobou téměř totožného znění zahájil proti žalované již řadu soudních sporů. Z těchto důvodů žalovaná navrhla, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil, a zároveň navrhla, aby podal u Soudního dvora EU předběžnou otázku ve vztahu k aplikovanému nařízení, kdy Soudní dvůr by se měl vyjádřit k posouzení, zda let je definován jako část cesty mezi místem odletu a místem příletu i v případě navazujících letů, či zda jsou jednotlivé lety posuzovány samostatně, zda je smluvní dopravce odpovědný i za incident, ke kterému došlo na letu, který je provozován v rámci codesharingu jiným než smluvním dopravcem, zda je v případě této odpovědnosti smluvní dopravce povinen hradit kompenzaci stanovenou nařízením a zda je dle nařízení možné uložit povinnost jinému než provozujícímu dopravci.
9. Žalobci navrhli potvrzení napadeného rozsudku jako správného. Uváděli, že soud I. stupně věc posoudil správně v souladu s nařízením i rozhodnutím Soudního dvora EU č. C-11/11. Právě zmíněný rozsudek SD EU použil formulaci „let s mezipřistáním“, z níž je zřejmé, že letem je celý úsek cesty od odletu do cílového místa určení dle letenky. Za této situace žalobci považují za nadbytečné předkládání věci Soudnímu dvoru EU, když problémy, které jsou k řešení navrženy, jsou již judikaturou Soudního dvora ES řešeny. Stejně jako soud I. stupně i žalobci považují pro právní posouzení za rozhodující čl. 3 odst. 5 nařízení, dle něhož provozující letecký dopravce, který nemá smlouvu s cestujícím a plní povinnosti dle tohoto nařízení, jedná v zastoupení osoby, jež uzavřela smlouvu s tímto cestujícím. Tím není nijak dotčen nárok smluvního dopravce vůči provozujícímu dopravci. Žalobci navrhli, aby byl rozsudek soudu I. stupně potvrzen nejen ve výroku o věci samé, ale i výroku nákladovém, když dle jejich přesvědčení se v dané věci o formulářovou žalobu rozhodně nejedná. V dané věci bylo prováděno řádné dokazování, především však bylo aplikováno právo Evropské unie a žalovanou je dokonce navrhováno podání předběžné otázky k Soudnímu dvoru EU. Stejně tak nelze žalobce trestat za to, že se rozhodli nezahlcovat soudní soustavu 11 samostatnými žalobami, a dokonce byli srozuměni s tím, že náklady řízení za každý úkon právní služby budou o 20 % poníženy. Žalobci navrhli, aby jim v potvrzujícím rozsudku byly přiznány i náklady odvolacího řízení.
10. O podaném odvolání poprvé rozhodl odvolací soud svým rozsudkem ze dne 26. 4. 2016 č. j. 16 Co 141/2016-140 tak, že rozsudek soudu I. stupně potvrdil (výrok I.) a žalované uložil povinnost nahradit žalobcům náklady odvolacího řízení ve výši 38 632 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce žalobců (výrok II.).

11. V tomto svém prvním rozhodnutí dospěl odvolací soud k závěru, že nejsou splněny podmínky § 109 odst. 1 písm. d) o. s. ř. pro přerušeni řízení za účelem předloženi věci Soudnímu dvoru EU k posouzení právních otázek navržených odvolatelkou. Dle přesvědčení odvolacího soudu bylo možno řešení právních otázek navržených k předloženi SD EU možno jednoznačně dovodit přímo z výslovného znění Nařízení a rovněž i výše uvedené judikatury, které odpovídá i ustálená judikatura zdejšího soudu (např. rozsudky sp. zn. 19 Co 82/2015 či 64 Co 331/2015).
12. Při přezkumu právního posouzení učiněného soudem I. stupně (skutkový stav sporný nebyl) se odvolací soud zcela ztotožnil se správným hodnocením soudu I. stupně. V hlavní sporné otázce i odvolací soud na základě textu Nařízení i závěrů rozsudku SD EU dovodil, že je dána dle čl. 3 odst. 5 Nařízení odpovědnost žalované za škodu vzniklou žalobcům i za situace, kdy žalobkyně sice provozovala pouze prvou část letu a zpoždění vzniklo až v části letu po mezipřistání, který provozovala na základě sdílení kódů s žalovanou společností Etihad Airways. I odvolací soud vyšel z toho, že tato odpovědnost žalované je dána dle čl. 3 odst. 5 Nařízení, neboť společnost Etihad Airways jako provozující letecký dopravce jednala v zastoupení žalované, jež uzavřela přepravní smlouvu s žalobci. Odvolací soud poukázal na to, že pojmovým znakem právního institutu zastoupení je, že se úkony zástupce přičítají přímo žalovanému a rovněž i takový výklad shledal spravedlivým a přiléhavým v dané věci. Odvolací soud tak svým prvním rozsudkem rozsudek soudu I. stupně dle § 219 o. s. ř. potvrdil, a to včetně výroku o nákladech řízení, kde odkázal na výpočet provedený soudem I. stupně.
13. O nákladech odvolacího řízení rozhodl odvolací soud dle § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o. s. ř. dle úspěchu ve věci, s ohledem na charakter sporu i požadované plnění přitom neshledal podmínky pro redukcii nákladů dle precedentního nálezu Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 3923/2011, když i uvedl podrobné důvody svého právního posouzení.
14. V poučení o opravných prostředcích v písemném vyhotovení rozsudku odvolací soud uvedl, že proti jeho rozsudku není dovolání přípustné. K ústavní stížnosti podané žalovanou Ústavní soud svým nálezem ze dne 31. 10. 2017 sp. zn. I. ÚS 2265/16 rozsudek zdejšího soudu ze dne 26. 4. 2016 č. j. 16 Co 141/2016-140 zrušil. K ústavní stížnosti podané žalovanou Ústavní soud ČR svým nálezem ze dne 31. 10. 2018, č. j. I. ÚS 2265/16, rozsudek zdejšího soudu ze dne 26.4.2016, č. j. 16 Co 141/2016-140, zrušil. Ústavní soud dospěl k závěru, že odvolací soud porušil právo účastníků na spravedlivý proces dle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, která je součástí ústavního pořádku ČR (publikováno jako č. 2/1993 Sb.), když chybně poučil účastníky o nemožnosti dovolání. Dovodil, že uplatněný nárok je nárokem ze spotřebitelské smlouvy, proti rozhodnutí odvolacího soudu o takovém nároku je dovolání k Nejvyššímu soudu za užití § 238 odst. 1 písm. c/ o. s. ř. přípustné bez omezení výši předmětu řízení. V řízení i uložil odvolacímu soudu, aby se vypořádal s argumenty obsaženými v rozhodnutí Německého spolkového soudního dvora Xa ZR 132/08, na které odkazovala stěžovatelka.
15. Rozsudky Spolkového soudního dvora Spolkové republiky Německo (dále jen SSD) byť aplikující nařízení jako primární právo EU bezprostředně závazné v členských státech EU (čl. 288 věta první SF EU) nelze považovat ani podpůrně za judikaturu sjednocující výklad práva v ČR. Na druhé straně nelze přehlédnout, že závěry rozsudků SSD předložené žalovanou (rozsudky sp. zn. Xa ZR 132/08, X ZR 14/12, X ZR 73/16 a X ZR 101/16) svědčí pro právní hodnocení zastávané žalovanou, tedy pro závěr, že pokud dopravce Společenství část letu s mezipřistáním, ve kterém nedošlo ke zpoždění delšímu, než tři hodiny neprovozoval, není dle Nařízení odpovědný. Jak ovšem odvolací soud uvedl již ve svém usnesení č. j. 16 Co 141/2016-258 rozsudek, ve kterém byl tento závěr explicitně vyjádřen (Xa ZR 132/08) stejně jako rozsudek X ZR 14/12 byl přijat ještě před přijetím rozsudku SD EU C-11/11, které definovalo let s mezipřistáním jako jediný let. I v následné judikatuře však určitý byť jen implicitně vyjádřený rozpor s judikaturou českých soudů zůstává.

16. Dle mínění odvolacího soudu tedy bylo namíste sjednotit judikaturu členských států, odvolací soud tedy svým usnesením č. j. 16 Co 141/2016-258 ze dne 17. 5. 2018 odvolací řízení přerušil do vydání rozsudku Soudního dvora Evropské unie o předběžné otázce. Zdejší soud pak položil SD EU předběžnou otázku, zda „je dána povinnost dopravce společenství k náhradě újmy cestujícím dle čl. 3 odst. 5 věta druhá Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 v případě, kdy dopravce společenství jako smluvní dopravce provozoval prvou část letu s mezipřistáním na letišti třetí země, z něj v rámci sdílení kódů (codesharing) provedl druhou část letu dopravce, který není dopravcem společenství a ke zpoždění na příletu na cílové letiště delší než tři hodiny došlo pouze v druhé části letu?“.
17. Soudní dvůr EU si v řízení o položené předběžné otázce vedené pod sp. zn. C-502/18 před rozhodnutím vyžádal i stanovisko dalšího členského státu (odlišného od ČR a SRN), a to Italské republiky, dále si vyžádal i vyjádření právní služby Evropské komise.
18. Vláda Italské republiky ve svém vyjádření č. 34282/2018 nejprve poukázala na to, že již v bodě 7 oficiálního odůvodnění Nařízení č. 261/2004 je uvedeno, že „v zájmu zajištění účinného uplatňování tohoto nařízení by měly povinnosti z něj vyplývající spočívat na provozujícím leteckém dopravci, který uskutečňuje, nebo má v úmyslu uskutečnit let ať již vlastním letadlem, nebo letadlem pronajatým s posádkou a s dalšími službami, nebo bez posádky a dalších služeb, nebo za jiných podmínek“. Je tedy třeba přikládat význam zpoždění, ke kterému došlo na příletu do cílového místa určení a za druhé je irelevantní okolnost, že konečný úsek, na kterém došlo ke zpoždění, fakticky provedl letecký dopravce, který není smluvním dopravcem na základě interních dohod mezi těmito dvěma dopravci. Konečně i poukázala na, v době vyjádření aktuální, rozsudek SD EU ve věci Wegener proti Royal Air Maroc z 31. 5. 2018 (sp. zn. C 537/17), dle něhož čl. 3 odst. 1 písm. a) Nařízení musí být vykládán v tom smyslu, že toto nařízení se vztahuje na přepravu cestujících uskutečněnou na základě jediné rezervace a zahrnující mezi odletem z letiště umístěného na území členského státu a příletem na letiště umístěné na území třetího státu plánované mezipřistání s přestupem do jiného letadla mimo území Evropské unie. V závěru svého vyjádření (bod 19) vláda Itálie uvedla, že čl. 3 odst. 5 Nařízení je třeba vykládat v tom smyslu, že vnitrostátní soud musí uložit náhradu škody smluvnímu leteckému dopravci i v případě, že zpoždění zapříčinil provozující dopravce, který není dopravcem společenství a provozoval let v rámci sdílení kódů.
19. Právní služba Evropské komise ve svém vyjádření rovněž odkázala na závěry rozsudku SD EU ve věci C-532/17, dle nichž za provozujícího leteckého dopravce musí být považován dopravce, který v rámci činnosti přepravy cestujících přijme rozhodnutí o uskutečnění konkrétního letu, včetně stanovení jeho trasy, a tím vytvoří pro zájemce nabídku letecké dopravy. Přijetí takového rozhodnutí znamená, že tento dopravce na sebe bere odpovědnost za uskutečnění uvedeného letu včetně jeho případného zrušení či významného zpoždění na příletu (bod 21). Platí i přitom, že ve smyslu čl. 3 odst. 5 v rámci jednoho letu může být provozujícími leteckými dopravci i více leteckých dopravců. Evropská komise tedy shrnula, že čl. 3 odst. 5 věty druhé Nařízení musí být vykládán v tom smyslu, že zakládá povinnost k náhradě škody cestujícím leteckého dopravce společenství, který provozuje v rámci sdílení kódů a na základě jediné rezervace let, který zahrnuje mezi odletem z letiště umístěného na území členského státu a příletem na letiště umístěné na území třetího státu plánované mezipřistání s přestupem na území třetího státu, a to i když druhý úsek letu provedl dopravce, který není dopravcem společenství a ke zpoždění na příletu na cílové letiště delším než tři hodiny došlo pouze v druhém úseku letu.
20. Soudní dvůr Evropské unie (devátý senát) pak ve svém rozsudku ze dne 11. 7. 2019 sp. zn. C-502/18 na položenou právní otázku odpověděl takto: Článek 5 odst. 1 písm. c) a čl. 7 odst. 1 Nařízení ve spojení s čl. 3 odst. 5 Nařízení musejí být vykládány v tom smyslu, že v případě letu s mezipřistáním sestávajícího ze dvou úseků, na něž byla učiněna jediná rezervace a směřujícího z letiště umístěného na území členského státu na letiště umístěné ve třetí zemi přes letiště v jiné

třetí zemi, může cestující, který do cílového místa určení dorazil se zpožděním v rozsahu tří hodin nebo více, majícím původ v druhém úseku letu provozovaném v rámci dohody o sdílení kódů dopravcem se sídlem v třetí zemi, uplatnit svůj nárok na náhradu podle tohoto nařízení vůči leteckému dopravci Společenství, který provozoval prvý úsek letu.

21. I Soudní dvůr EU při právním posouzení, které vyústilo ve výše uvedenou odpověď, odkázal na závěry rozsudku SD EU z 31. 5. 2018 sp. zn. C-537/17 i na znění čl. 2 písm. b) Nařízení, dle něhož je provozujícím leteckým dopravcem letecký dopravce, který provádí nebo zamýšlí provést let podle smlouvy s cestujícím nebo v zastoupení jiné právnické nebo fyzické osoby, která uzavřela smlouvu s tímto cestujícím. Pokud žalovaná uzavřela smlouvu i provedla let, musí být kvalifikován jako provozující letecký dopravce a je tedy povinna k náhradě dle čl. 5 odst. 1 písm. c) a čl. 7 odst. 1 Nařízení. I SD EU zdůraznil, že let s jedním nebo více navazujícími lety, na něž byla učiněna jediná rezervace, musí být chápán jako jeden celek s tím důsledkem, že v rámci takových letů se provozující letecký dopravce nemůže bránit s odvoláním na špatné provedení pozdějšího letu provozovaného jiným dopravcem. Navíc je v čl. 3 odst. 5 v druhé větě Nařízení upřesněno, že ten provozující dopravce, který nemá smlouvu s cestujícím a plní povinnosti dle Nařízení, jedná v zastoupení osoby, jež uzavřela smlouvu s cestujícím, tedy dopravce, který uzavřel smlouvu, zůstává ve smluvním vztahu s cestujícím i v rámci provádění druhého letu. Soudní dvůr EU i připomenul, že dle čl. 13 Nařízení splnění povinnosti provozujícího leteckého dopravce na základě nařízení není dotčeno jeho právo požadovat podle použitelného práva náhradu škody od jakékoliv osoby, která způsobila, že tento dopravce nesplnil své povinnosti včetně třetích osob (rozsudek C-302/16). Konečně i SD EU konstatoval, že řízení předjímá ve vztahu k řízení před národním soudem, který položil předběžnou otázku, povahu řízení incidenčního, národnímu soudu i přísluší tedy rozhodnout o nákladech řízení před Soudním dvorem.
22. Již po rozhodnutí SD EU podal žalovaný další vyjádření, v němž polemizoval se závěry rozhodnutí Soudního dvora v této věci, když zejména namítal, že vydaným rozsudkem dochází k porušení práva žalované pokojně užívat majetek ve smyslu čl. 1 Protokolu č. 1 k Úmluvě o lidských právech. Namítal, že rozhodnutí Soudního dvora EU je v rozporu s rozhodovací praxí Evropského soudu pro lidská práva. Zároveň žalovaná navrhl, aby odvolací soud vyzval společnost ETIHAD Airways jménem žalované ke vstupu do řízení na pozici vedlejšího účastníka na straně žalované.
23. Odvolací soud vstup společnosti ETIHAD Airways jako vedlejšího účastníka do řízení nepřipustil, když neshledal její právní zájem na výsledku řízení a dále i hodnotil učiněný návrh jako zneužití práva, zde odvolací soud pro stručnost odkazuje na písemné vyhotovení usnesení, kterým společnost jako vedlejší účastník na straně žalované do řízení nebyla připuštěna (č. j. 16 Co 141/2016-341). Odvolací soud dále i hodnotí jako nedůvodné nové námitky žalované, že rozhodnutí SD EU vydané v této věci porušuje právo žalované pokojně užívat majetek. Dle přesvědčení odvolacího soudu nelze v rozhodnutí Soudního dvora EU, shledávat jakékoliv porušení Úmluvy o lidských právech. Náhrada újmy, vzniklé vadným plněním ze smlouvy, stejně jako zastoupení, jsou klasické instituty občanského práva a právě ty jsou i obsahem Nařízení a byly na danou věc aplikovány.
24. Jak výše uvedeno, přijaté rozhodnutí SD EU vydané v této věci vychází z korektního výkladu nařízení i další judikatury Soudního dvora EU (rozsudky sp. zn. C-402/07, C-11/11 a C-532/17), nepředstavuje žádný exces z rozhodovací praxe a odpovídá i výrazně převažujícímu výkladu Nařízení prováděného i jinými subjekty než SD EU (viz výše zmíněné stanovisko Italské republiky, právní služby Evropské komise i judikaturu českých soudů) Konečně i odvolací soud poukazuje na to, že dle čl. 288 Smlouvy o fungování EU je rozhodnutí SD EU závazné v celém rozsahu. Pokud jsou v něm uvedeni ti, jimž je určeno, je závazné pouze pro ně. Nárok žalobců, aby každému z nich byla uhrazena částka 600 Eur, je tedy dán, odvolací soud proto rozsudek soudu I. stupně ve vyhovujícím výroku I. dle § 219 o. s. ř. potvrdil.

25. Soud I. stupně rozhodl správně za užití § 142 odst. 1 o. s. ř. dle úspěchu ve věci i o nákladech řízení, odvolací soud pro stručnost odkazuje na správné odůvodnění výše nákladů obsažené v rozsudku soudu I. stupně. Odvolací soud nadále setrvává na svém závěru, že právě v dané věci nelze považovat nárok uplatněný žalobci za formulářovou žalobu, která by odůvodňovala redukcí nákladů dle precedentního nálezu Ústavního soudu ČR sp. zn. I. ÚS 3923/2011. Stejně jako ve svém prvním rozsudku odvolací soud poukazuje na to, že v dané věci nebyla uplatňována bagatelní částka a dále zejména nelze obecně bez dalšího považovat žalobu na náhradu paušalizované újmy dle nařízení ES 261/2004 za takový typ žaloby, která by redukcí nákladů odůvodňovala. Vždy je třeba vycházet z okolností konkrétního případu a z toho, jaké skutečnosti je namístě prokázat a jak je to důkazně náročné, a dále i zejména z toho, jaké právní otázky jsou v dané věci řešeny. Otázka posuzovaná v tomto řízení sice již byla judikaturou českých soudů řešena, jak výše uvedeno, judikatura německých soudů byla ale odlišná (minimálně do rozhodnutí C-11/11, implicitně lze dovodit i později) a ve věci bylo tedy namístě, aby odlišný výklad nařízení jako primárního práva EU sjednotil na základě položené předběžné otázky Soudní dvůr EU. Věc tedy nelze považovat za právně jednoduchou a pro redukcí nákladů není důvod. Odvolací soud tedy potvrdil rozsudek soudu I. stupně jako celek, tedy včetně nákladového výroku, když pro stručnost odkazuje na výpočet těchto nákladů uvedených v rozsudku soudu I. stupně i jejich zhodnocení v prvním rozsudku odvolacího soudu.
26. O nákladech odvolacího řízení rozhodl odvolací soud dle § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o. s. ř., když žalobci byli i v odvolacím řízení plně úspěšní. Do prvního rozhodnutí odvolacího soudu vznikly žalobcům odvolací náklady ve výši 38 632 Kč, i zde odvolací soud pro stručnost odkazuje na výpočet těchto nákladů uvedený v jeho prvním rozsudku. Po tomto rozhodnutí vznikly žalobci náklady řízení tvořené odměnou za zastoupení celkem za 44 úkonů právní pomoci, kdy se vždy jednalo o společné úkony učiněné jménem 11 žalovaných. Tyto úkony byly spojeny s vyjádřením z 12. 1. 2018, dalším vyjádřením učiněným 8. 4. 2018, reagujícím na překlad rozhodnutí Spolkového soudního dvora a spojených s návrhem na položení předběžné otázky, dle pokynů SD EU je nutno za náklady vzniklé žalobcům považovat i jejich vyjádření ze dne 24. 9. 2018 učiněné ve vztahu k Soudnímu dvoru EU. Posledních 11 úkonů je spojeno s účastí právního zástupce žalobců u odvolacího jednání 20. 8. 2019. Odměna za jeden úkon činí 1 424 Kč (§ 7 bod 5 a § 12 odst. 4 vyhl. č. 177/1996 Sb. – advokátní tarif), což činí částku 62 656 Kč. K této částce je nutno připočítat i 4 paušální náhrady na výdaje advokáta (§ 13 odst. 3 tarifu) a dále i náhradu daně z přidané hodnoty, když zástupce žalobců je plátcem této daně. Náklady vzniklé po vydání prvního rozsudku odvolacího soudu tak činí částku 77 266 Kč a celkové náklady odvolacího řízení částku 115 898 Kč. Tyto náklady bylo také žalované uloženo zaplatit žalobcům za užití § 149 odst. 1 o. s. ř. k rukám jejich právního zástupce, a to do 15 dnů od právní moci rozsudku.
27. O nákladech státu rozhodl odvolací soud dle § 224 odst. 1 a § 148 odst. 1 o. s. ř., když v řízení neúspěšné žalované uložil povinnost nahradit státu jeho náklady vzniklé tlumočným, vyplaceným JUDr. Jaškovi za překlad dvou rozsudků Spolkového soudního dvora SRN a revizi překladů dalších dvou rozsudků Spolkového soudního dvora.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není dovolání přípustné, ledaže by Nejvyšší soud ČR na základě dovolání podaného do dvou měsíců od jeho doručení u soudu I. stupně dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu nebo která v rozhodování

dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně, anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. Dovolatel musí být zastoupen advokátem.

Praha 20. srpna 2019

JUDr. Milan Chmelíček v. r.
předseda senátu